

Sygn. akt XP 679/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Chlipała-Kozioł

Protokolant: Katarzyna Kunik

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2018 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **A. P.**

przeciwko: **(...) we W.**

o odprawę emerytalną

I. zasądza od strony pozwanej (...) we W. na rzecz powoda A. P. kwotę 17.936,40 zł (siedemnaście tysięcy dziewięćset trzydzieści sześć złotych 40/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 1 maja 2017 r. do dnia zapłaty tytułem odprawy emerytalnej;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa;

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3140,65 zł.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 października 2017 r. (prezentata Biura Podawczego tut. Sądu) **powód A. P.** wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) we W. kwoty 17 936,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 maja 2017 r. do dnia zapłaty, tytułem odprawy emerytalnej, oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych (k. 3 – 7).

W uzasadnieniu powód wskazał, że jest emerytowanym żołnierzem zawodowym, pełniącym służbę przez 26 lat. Od dnia 1 lutego 2004 r. zostało powodowi przyznane prawo do świadczenia emerytalnego. W okresie od dnia 15 lutego 2004 r. do dnia 30 kwietnia 2017 r. powód podjął pracę jako tzw. pracownik emeryt u strony pozwanej. Łącznie z okresem służby powód przepracował 39 lat. Pismem z dnia 1 września 2017 r. powód wystąpił do pozwanego z wnioskiem o przyznanie i wypłatę odprawy emerytalnej w związku z przejściem na emeryturę. Strona pozwana odmówiła przyznania odprawy, uzasadniając swoją decyzję koniecznością uzyskania przez powoda prawomocnego wyroku sądu pracy, co uzasadniała rozbieżnościami prawnymi w przedmiocie możliwości nabycia przez emeryta wojskowego prawa do odprawy emerytalnej.

Powód wskazał dalej, że podstawę jego roszczenia stanowi art. 92¹ k.p. oraz art. 48 ust. 1 w zw. z art. 48 ust. 3 w zw. z art. 37 ust. 3 i 4 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych

Sfery Budżetowej. Zgodnie ze wskazanymi przepisami, powodowi przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Ekwiwalent urlopowy wynosił u powoda 2 989,40 zł.

Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego powód wskazał, że zmiana statusu pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta jest przejściem na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Ponadto, z uwagi na okoliczność, iż żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby, nie wyłącza na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi. Powód dodał, że rozważany przepis nie formułuje wymogu przejścia na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana(...) we W. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych (k. 24).

W uzasadnieniu strona pozwana podtrzymała swoje stanowisko zajęte w piśmie z dnia 15 września 2017 r., w którym wskazała, iż brak podstaw do uznania, iż prawo do odprawy emerytalnej z tytułu ustania stosunku pracy byłego żołnierza zawodowego przysługuje niezależnie do przejścia przez niego na emeryturę z systemu powszechnego. W ocenie strony pozwanej powód nie nabył uprawnień do odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 2 k.p., bowiem uprzednio otrzymał już odprawę z chwilą odejścia ze służby.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód A. P. w okresie od dnia 25 kwietnia 1978 r. do dnia 31 stycznia 2004 r. pełnił czynną służbę wojskową. Decyzją z dnia 20 lutego 2004 r. ustalone zostało wobec powoda prawo do emerytury wojskowej od dnia 1 lutego 2004 r.

W dniu 15 lutego 2004 r. powód zawarł z Jednostką Wojskową 1946 SM (...) /II umowę o pracę na czas określony od dnia 15 lutego 2004 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. W oparciu o przedmiotową umowę powód został zatrudniony jako Kierownik Magazynu Sprzętu Kulturalno – Oświatowego, w pełnym wymiarze czasu pracy.

W dniu 15 grudnia 2005 r. strony zawarły umowę o pracę na czas nieokreślony od dnia 1 stycznia 2006 r. Powód został zatrudniony na stanowisku Kierownika warsztatu sprzętu logist. i KO, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z dniem 22 grudnia 2010 r. na mocy art. 23¹ k.p. nastąpiło przejście zakładu pracy na 4 Regionalną Bazę Logistyczną we W..

Pismem z dnia 7 marca 2017 r. strona pozwana rozwiązała z powodem umowę o pracę z zachowaniem skróconego okresu wypowiedzenia, który upływał z dniem 30 kwietnia 2017 r. Jako przyczynę wypowiedzenia wskazano rozformowanie Składu (...), a co za tym idzie, zmniejszenie zatrudnienia poprzez likwidację stanowiska oraz limitu zatrudnienia bazowego.

W dniu 1 września 2017 r. powód zwrócił się do strony pozwanej z wnioskiem o przyznanie odprawy emerytalnej w wysokości 6-cio krotności wynagrodzenia miesięcznego. W odpowiedzi, pismem z dnia 15 września 2017 r., strona pozwana odmówiła przyznania prawa do świadczenia, powołując się na niepewność w orzecznictwie, w szczególności co do okoliczności przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej z tytułu ustania stosunku pracy byłego żołnierza zawodowego niezależnie od przejścia przez niego na emeryturę z systemu powszechnego.

Dowód: Decyzja o przyznaniu emerytury wojskowej z dnia 20.02.2004 r. (k. 11 – 13)

Akta osobowe powoda (w załączeniu do akt sprawy), w tym:

- zaświadczenie znak: K/01/04 z dnia 22.01.2004 r.;
- umowa o pracę na czas określony z dn. 15.02.2004 r.;
- rozkaz dzienny Dowódcy Jednostki Wojskowej 1946 nr (...) z dnia 16.12.2005 r.;

- zawiadomienie pracownika o przejściu zakładu pracy na innego pracodawcę z dnia 22.11.2010 r.;
- rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem z dnia 07.03.2017 r.;
- świadectwo pracy z dnia 27.04.2017 r.

Wniosek o przyznanie pracownikowi odprawy emerytalnej z dnia 01.09.2017 r. (k. 17)

Pismo strony pozwanej z dnia 15.09.2017 r. (k. 18)

Zgodnie z postanowieniami Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej, pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna, która po co najmniej 35 latach pracy należy się w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia (art. 48 ust. 1 pkt 6).

Odprawę oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy (art. 48 ust. 2).

Przy ustalaniu okresu pracy, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio postanowienia art. 37 ust. 3 i 4 Układu (art. 48 ust. 3).

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wysługę lat wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia (art. 37 ust. 3). Do okresu pracy uprawniającego do dodatku za wysługę lat wlicza się także okresy odbywania czynnej służby wojskowej (art. 37 ust. 4 pkt 1).

Bezsporne

W ostatnim miesiącu zatrudnienia wynagrodzenie powoda wyniosło 2 989,40 zł brutto.

Średnie wynagrodzenie powoda za trzy ostatnie miesiące zatrudnienia wyniosło 3 140,65 zł brutto (2 188,15 zł netto).

Dowód: Odcinek płacowy z kwietnia 2017 r. (k. 19)

Zaświadczenie z dnia 08.01.2018 r. (k. 17)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jako zasadne.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 17 936,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 maja 2017 r. do dnia zapłaty, tytułem odprawy emerytalnej. Strona pozwana wnosila o oddalenie powództwa, wskazując przede wszystkim, że odprawa emerytalna przysługuje jedynie w przypadku otrzymywania emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Materialnoprawną podstawę roszczenia powoda stanowi art. 92¹ § 1 k.p., w myśl którego pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

W doktrynie wskazuje się, że z literalnego brzmienia cytowanego przepisu wyprowadzić można cztery przesłanki nabycia prawa do odprawy pieniężnej: 1) spełnienie przez pracownika warunków uprawniających do jednego z tych świadczeń, 2) przejście na emeryturę lub rentę, 3) rozwiązanie stosunku pracy oraz 4) związek między rozwiązaniem stosunku pracy i przejściem na emeryturę lub rentę. Wyrażany jest także pogląd, zgodnie z którym kodeksowa regulacja odpraw emerytalnej i rentowej ma charakter powszechny, wyznaczając „minimalny standard” w tym

zakresie (por. wyrok SN z 9.12.2015 r., I PK 1/15, LEX nr 1959540). Przepisy branżowe i zakładowe mogą, przy zachowaniu zasady uprzywilejowania, wprowadzać odmienne warunki nabywania prawa do odprawy i ustalać inną ich wysokość (Wagner, Barbara. Art. 92(1). W: Kodeks pracy. Komentarz, wyd. VII. Wolters Kluwer Polska, 2017).

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się na zasadności przyznania powodowi prawa do przedmiotowej odprawy, przy uwzględnieniu, iż powód uprzednio otrzymał odprawę w związku ze zwolnieniem ze służby, nadto przeszedł na emeryturę wojskową, nie zaś emeryturę powszechną.

Sąd Rejonowy zważył, że powołany przez powoda wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2015 r. (sygn. akt I PK 1/15, Legalis) nie pozostawia wątpliwości co do zasadności przyznania powodowi prawa do odprawy emerytalnej w oparciu o art. 92¹ § 1 k.p.

W cytowanym orzeczeniu Sąd Najwyższy w pierwszej kolejności wskazał, że zmiana statusu pracownika lub pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta jest przejściem na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Dopóki bowiem trwa stosunek pracy, osoba posiadająca ustalone prawo do emerytury lub pobierająca to świadczenie nie przestaje być pracownikiem. Sąd Najwyższy podkreślił, że zmiana statusu prawnego posiadającego równocześnie niejako podwójny status (pracownika i emeryta) wyraża się w tym, że traci on ten status i staje się emerytem, a przy tym jest to następstwem ustania stosunku pracy, pozostającego w związku z przejściem na emeryturę. Dla tak rozumianego przejścia na emeryturę, jak wskazał Sąd Najwyższy, bez znaczenia pozostaje okoliczność nabycia uprawnień do emerytury przed nawiązaniem stosunku pracy, chyba że pracownik już wcześniej skorzystał z uprawnienia do takiej odprawy.

Sąd Najwyższy jednoznacznie skrytykował stanowisko sądów I i II instancji, które jednomyślnie przyjęły, iż odprawa emerytalna przysługująca na podstawie art. 92¹ § 1 k.p. ma taki sam charakter jak odprawa wypłacana aktualnie na podstawie art. 94 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, a zatem nie ma jakichkolwiek racjonalnie uzasadnionych podstaw, aby żołnierz, który otrzymał odprawę o charakterze i funkcjach odprawy emerytalnej, otrzymał świadczenie przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. W tym zakresie Sąd Najwyższy wskazał, że żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza – na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. – prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

Sąd Najwyższy odniósł się także negatywnie do stwierdzenia sądu II instancji w zakresie, w jakim ten wskazał, że świadczenie przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. przysługuje jedynie w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wobec czego uprawnienie do odprawy emerytalnej nie powstanie w związku z przejściem na emeryturę wojskową. Sąd Najwyższy wskazał, że omawiany przepis nie formułuje takiego wymagania, jak czynił to wprost art. 39 k.p. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 czerwca 2004 r. W ocenie Sądu Najwyższego zaprezentowana przez Sąd Okręgowy wykładania prowadziłaby do pozbawienia prawa do odprawy emerytalnej zarówno pracownika, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę, jednak przysługującą z odrębnego Funduszu Emerytur Pomostowych, jak i pracownika, który w sytuacji zbiegu prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz emerytury wojskowej wybrał to ostatnie świadczenie jako korzystniejsze. Tym samym uprawnienie wynikające z art. 92¹ § 1 k.p. nie jest uwarunkowane przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Rejonowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w cytowanym wyroku, a także zawartą w nim argumentację prawną.

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego niniejszej sprawy wskazać należy, że w przypadku powoda zostały spełnione wszystkie przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, o której mowa w art. 92¹ § 1 k.p., przy braku zaistnienia przesłanki negatywnej z art. 92¹ § 2 k.p. Niewątpliwie powód spełnił warunki uprawniające do emerytury, co wynika wprost z decyzji o przyznaniu emerytury wojskowej z dnia 20 lutego 2004 r. Bez znaczenia pozostaje przy tym, iż powód spełnił warunki uprawniające do emerytury wojskowej, a nie emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Z dniem 30 kwietnia 2017 r. uległ rozwiązaniu stosunek pracy łączący strony, w tym powoda, mającego niejako podwójny status pracownika – emeryta. Z dniem 1 maja 2017 r. nastąpiła w przypadku powoda zmiana statusu pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta, co należy uznać za przejście na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Między rozwiązaniem stosunku pracy i przejściem na emeryturę istniał związek czasowy.

Otrzymanie przez powoda odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej nie wyłączało prawa do odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 2 k.p.

Sąd miał przy tym na uwadze, że w Ponadzakładowym Układzie Zbiorowym Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej w zasadzie powielono treść art. 92¹ k.p., a w sposób szczegółowy odniesiono się do wysokości przysługującego świadczenia. Tym samym poczynione przez Sąd rozważania dotyczące wykładni art. 92¹ k.p. będą mieć odpowiednie zastosowanie do interpretacji postanowień ponadzakładowego układu zbiorowego pracy.

Skoro zatem powód spełnił przewidziane w art. 92⁽¹⁾ § 1 k.p. przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, zaś zgodnie z postanowieniami Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej po co najmniej 35 latach pracy odprawa emerytalna należy się w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia, na rzecz powoda należało zasądzić odprawę emerytalną w wysokości 17 936,40 zł (6 x 2989,4 zł). Sąd miał przy tym na uwadze, że średnie miesięczne wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 3 140,65 zł brutto (zatem odprawa emerytalna liczona od tej wartości wynosiłaby 18 843,90 zł), jednakże powód nie rozszerzył zgłoszonego w niniejszej sprawie żądania ponad dochodzoną w pozwie kwotę 17 936,40 zł (6 x 2989,4 zł). Sąd, związany zakazem orzekania ponad żądanie, nie był zatem władny zasądzić kwoty wyższej niż dochodzona przez powoda.

Sąd zważył, że termin wymagalności świadczenia jakim jest odprawa emerytalna przypadał na dzień rozwiązania stosunku pracy, tj. na dzień 30 kwietnia 2017 r. Od dnia następnego, tj. od dnia 1 maja 2017 r., strona pozwana pozostawała w opóźnieniu z zaspokojeniem roszczenia powoda. Od tego zatem dnia należało liczyć ustawowe odsetki za opóźnienie od zasądzonej tytułem odprawy emerytalnej kwoty.

Mając na uwadze powyższe, **w punkcie I sentencji wyroku** zasądził od strony pozwanej (...) we W. na rzecz powoda A. P. kwotę 17.936,40 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 maja 2017 r. do dnia zapłaty, tytułem odprawy emerytalnej.

Orzeczenie o kosztach jak w **punkcie II sentencji wyroku** znajduje podstawę w treści art. 98 k.p.c. Bez wątplenia stronę pozwaną należy traktować jako stronę przegrywającą sprawę, zatem strona pozwana obowiązana jest, na gruncie art. 98 k.p.c., do zwrotu przeciwnikowi na jego żądanie kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Kosztami tymi w niniejszym postępowaniu były koszty zastępstwa procesowego powoda, które wyrażały się kwotą 2 700 zł, ustaloną zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804).

W punkcie III sentencji wyroku nieuiszczone koszty sądowe Sąd zaliczył na rachunek Skarbu Państwa.

W punkcie IV sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3 140,65 zł brutto, stanowiącej równowartość jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda.